

# Toate drumurile duc la Tbilisi



Banca Populară a Georgiei a fost doar începutul. Dinu Patriciu pregătește, acum, investiții într-un trust media și în imobiliare. Toate în mica țară din Caucaz.

De Diana-Florina Cosmin

**L**a sfârșitul lunii septembrie, Dinu Patriciu făcea o mutare neașteptată pentru un om de afaceri călătorește în industria petrolieră: cumpăra o bancă. Alături de fostul prim-ministru al Georgiei, Lado Gurgenzi, Patriciu a preluat un pachet de 91% din acțiunile Băncii Populare a Georgiei, înfișând „stegulețul” primei investiții românești de proporții în pământul zdruncinat de război al fostei republici sovietice. Fluxul banilor românești în Georgia nu se încheie aici. Patriciu plănuiește să dezvolte de la zero un proiect în sectorul media, considerând că presa georgiană zilnică se află la un nivel de dezvoltare modest iar piața are suficient loc pentru un cotidian de calitate și un ziar popular. Mai mult, și sectorul distribuției de presă este problematic în Georgia, ceea ce înseamnă un singur lucru: oportunități pentru un investitor versat.

Nici imobiliarele nu sunt trecute cu vederea: Batumi, port la Marea Neagră, este un oraș în expansiune, care poate fi exploatat turistic datorită climei

subtropicale și a pădurilor, munților și rezervațiilor naturale care-i compun cadrul natural. Pe lângă cele două proiecte de mai sus, pe care le consideră „urgente“ și plănuiește să le dezvolte în următorii 2-3 ani, Dinu Patriciu vorbește despre un volum total de investiții „cu nouă cifre“, în care cuvântul „România“ nu pare să intre în discuție. De ce nu un proiect de cealaltă parte a Mării Negre, pe litoralul românesc? „Pentru ca stațiunile românești să aibă o șansă de prosperitate, întâi ar trebui făcută ordine cu buldozerul și sunt slabe șanse să se întâmple prea curând“, explică Patriciu motivul pentru care România nu este „în cărți“ pentru majoritatea proiectelor sale de viitor. Georgia, în schimb, a devenit o țintă investițională extrem de promițătoare tocmai pentru că „a acceptat în mod necondiționat globalizarea, ca și ideea că economia nu poate fi subordonată conducerii politice“.

**VIAȚĂ GRI, ECONOMIE ROZ.** Capitala spre care se îndreaptă aceste fluxuri de investiții – Tbilisi – este o combinație de blocuri cu aer sovietic, case vechi care și-au trăit cândva perioada de glorie și clădiri noi, din sticlă strălucitoare. Toate coexistă sub forma unui melanj ciudat între trecutul măcinat de comunism și război și prezentul aflat sub semnul unui liberalism extrem. Cu toate acestea, printre blocurile gri, adesea dărăpănate, afacerile se nasc și cresc la viteze amețitoare. În clasamentul „Doing Business“, întocmit de Banca Mondială, Georgia se situează pe locul 11 – lângă Canada și Norvegia – în timp ce România abia se strecoară pe poziția cu numărul 55, între Insulele Fiji și Samoa.

Criteriile luate în considerare la realizarea clasamentului pun pe tapet câteva dintre problemele cu care țara noastră se confruntă de ani buni: gradul de birocrație privind lansarea unei afaceri; timpul necesar obținerii unor avize de construcție sau realizării unui transfer de proprietate; formularistica de care depind importurile și exporturile sau viteza cu care se rezolvă litigiile comerciale. „Să nu uităm că suntem o țară cu un funcționar public la fiecare 13 locuitori, în timp ce Georgia are câte unul la fiecare 75“, amintește Patriciu. Cu toate acestea, o autorizație de construcție se poate obține, la georgieni, și în două zile, iar doi parteneri de afaceri pot încheia un „deal“

## Georgia a acceptat în mod necondiționat globalizarea, ca și ideea că economia nu poate fi subordonată conducerii politice

perfect valabil alegându-și ca lege care să guverneze contractul legea britanică, română sau oricare alt sistem de drept.

Toată această permisivitate face ca „Georgia să pară mult mai gri la exterior decât la interior“, subliniază guvernatorul Băncii Naționale a Georgiei, Giorgi Kadagidze, care are numai 29 de ani și lucrează cu o echipă în care cel mai „vârstnic“ membru abia sare de 40 de ani. Acest detaliu ar putea explica, într-o anumită măsură, curentul liberal și deschiderea Georgiei către restul lumii. Cei aflați în prezent la cârma economiei georgiene sunt oameni care au studiat în afară și s-au întors la Tbilisi pentru că aveau oportunități de a „crește“ profesional în propria lor țară. Ce altă metodă mai bună de a convinge un tânăr să schimbe Londra cu Tbilisi decât să-i oferi un job în care cunoștințele

lui îi pot aduce de două ori mai mulți bani și experiență, crede Lado Gurgenidze, care s-a aflat, în 2004, în această postură.

**ȘI TOTUȘI... ROMÂNIA.** Din punct de vedere al perspectivelor economice viitoare, chiar și bulgarii ar putea sta ceva mai bine decât noi, având în vedere că guvernul de la Sofia plănuiește orchestrarea unor reforme asemănătoare celor din Georgia. Totuși, șansele de a depăși noua „Elveție“ a Caucazului sunt minime. În viziunea lui Patriciu, bulgarii au și ei un mare dezavantaj: „Fac parte din Uniunea Europeană, iar multe reforme din Georgia nu corespund modelului european“.

Dintre plasamentele imediat următoare pe care vehiculul investițional Liberty – în care Patriciu și Gurgenidze sunt asociați – a pus ochii, se numără însă, și o companie românească de brokeraj: Fairwind Securities. Motivul principal? Patriciu l-ar numi „sinergie“. În principiu, Fairwind Securities poate crea instrumente financiare care să fie complementare activității băncii georgiene, integrând toate componentele viitorului holding financiar româno-georgian. **F**

### REINVENTAREA UNEI ȚĂRI

După „Revoluția roz“ a președintelui Mihail Saakasvili, Georgia a început implementarea unor reforme profunde, pe toate planurile.

» **Comerț internațional.** Oficialii georgieni au decis eliminarea unilaterală a barierelor tarifare și netarifare, considerând că beneficiile integrării depline în circuitul comerțului internațional depășesc beneficiile protecției interne. „Nu avem pe cine să protejăm pe plan intern“, afirmă Lado Gurgenidze.

» **Sănătate.** Tamara Kovziridze, Consilier-șef al primului ministru al Georgiei, consideră că principala schimbare în sistemul georgian de sănătate este faptul că se finanțează pacienții și nu spitalele. Orice persoană aflată sub limita de sărăcie beneficiază de asistență medicală gratuită.

» **Fiscalitate.** Georgia se numără printre țările cu cele mai scăzute impuneri fiscale din Europa, trecând de la 21 de impozite în 2004 la doar șase în 2009. În plus, a avut loc și o scădere la nivelul procentelor, impozitul pe dividende și dobândă, spre exemplu, fiind înjumătățit în ultimul an. Pentru a asigura stabilitatea politicii fiscale, adoptarea de noi impozite nu poate fi decisă decât prin referendum.

» **Vize.** Georgia a eliminat unilateral vizele de intrare în țară pentru 122 de state, pornind, conform afirmației lui Lado Gurgenidze, de la un criteriu simplu: „Toate țările care au un venit pe cap de locuitor de 10 ori mai mare decât al nostru sunt țări ai căror cetățeni ni-i dorim ca vizitatori“.

» **Educație.** Statul georgian sprijină studiile tinerilor cu potențial, la universități de calibrul din întreaga lume, fără a pune nici o condiție pentru reîntoarcerea în țară la terminarea studiilor. „Nu credem în forțarea întoarcerii tinerilor în țară, ei se întorc din proprie inițiativă atunci când văd că lucrurile se mișcă rapid aici și că au posibilități de a avansa“, explică Lado Gurgenidze, iar Vakhtang Lejava, Consilier-șef al primului ministru al Georgiei, completează: „Vrem ca tinerii noștri să aibă acces la cel mai bun sistem de educație“.

» **Justiție.** Independența justiției este asigurată prin faptul că venitul judecătorilor depinde de numărul de cauze judecate. Practic, justiția trebuie să se autoadministreze prin intermediul taxelor judiciare, pentru că un venit mai mare înseamnă mai multe dosare finalizate în unitatea de timp.